C/2024/1564

5.3.2024

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Strategický význam finančního sektoru EU – jak zlepšit analýzu a hodnocení

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2024/1564)

Zpravodaj: **Antonio GARCÍA DEL RIEGO**

Rozhodnutí plenárního shromáždění	25. 1. 2023
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu
	stanovisko z vlastní iniciativy
Odpovědná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato v sekci	15. 11. 2023
Přijato na plenárním zasedání	13. 12. 2023
Plenární zasedání č.	583
Výsledek hlasování	
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	198/0/3

1. **Závěry a doporučení**

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) podporuje rozvoj konkurenceschopnějšího hospodářství coby jednu z hlavních priorit pro tvůrce politik. Klíčovým faktorem při plnění tohoto cíle je bankovní sektor, neboť se zásadně podílí na financování ekonomiky EU a je zásadní podmínkou strategické autonomie EU i ekologické a digitální transformace.

1.2 EHSV uznává, že nezbytným předpokladem růstu a konkurenceschopnosti je finanční stabilita, jelikož brání pohlcení veřejného i soukromého kapitálu na záchranu krachujících bank rekapitalizací z vnějších zdrojů a chrání též ekonomiku obecně před souvisejícím narušením a vedlejšími škodami.

1.3 EHSV plně podporuje rozmanitost bankovního sektoru, jenž je tvořen bankami různých velikostí, různými vlastnickými strukturami a různými obchodními modely, což značně přispívá k jeho odolnosti. Z toho plyne nutnost proporcionálního přístupu k regulaci, při němž nebudou ohroženy náležité kapitálové požadavky a zároveň bude zajištěno, že bude sektor trvale pod dohledem jednotného mechanismu dohledu.

1.4 EHSV vítá zavedení testu konkurenceschopnosti a domnívá se, že jeho čtyři rozměry by měly být navázány na specifické prvky finančního sektoru. Test by měl sloužit jako kontrolní opatření k zajištění toho, aby návrhy podporovaly vyšší konkurenceschopnost, vytváření pracovních míst a udržitelný růst. Test konkurenceschopnosti však nesmí sloužit k ospravedlnění odchylek od mezinárodních norem, jež se EU zavázala plnit, jako je rámec Basel III.

1.5 Test konkurenceschopnosti má zvláštní význam pro bankovní sektor EU, jenž v posledním desetiletí výrazně zaostává za svými protějšky z ostatních velkých ekonomik. Měl by být monitorovacím nástrojem, díky němuž budu mít nové návrhy příznivý vliv na konkurenceschopnost a přinesou více pracovních míst a udržitelný růst. EHSV konstatuje, že největší banka Spojených států má tržní kapitalizaci odpovídající deseti největším bankám EU a v roce 2022 měly čtyři investiční banky USA v EU společně tržní podíl ve výši 58 %. Je třeba mít efektivní korporátní a investiční bankovní služby, uvážíme-li riziko, že zámořské banky v případě otřesů na trhu ukončí svou činnost v EU a tím ohrozí přístup podniků k životně důležitým zdrojům.

1.6 Test konkurenceschopnosti by se mohl zaměřit na čtyři prvky související se zachováním rovných podmínek, díky nimž se banky EU, které působí v několika jurisdikcích, budou moci účastnit spravedlivé hospodářské soutěže s domácími bankami na všech svých cílových trzích. Důležité je podrobně prozkoumat, zda navržený právní předpis posiluje stabilitu finančního trhu, a posoudit, jak dosáhnout vyššího stupně integrace trhů EU a přilákat zahraniční investice a jak zajistit, aby finanční sektor podporoval růst. Závěrem budiž řečeno, že by měl být definován soubor ukazatelů, které by hodnotily stupeň digitalizace a hloubku financování.

1.7 Hodnocení a posouzení by měla zkoumat dopad nové právní úpravy na investice, přeshraniční aktivitu, uznávání nových bankovních obchodních modelů a zachování rovných podmínek. Výsledkem bude konkurenceschopný bankovní sektor, jenž umožní strategickou autonomii a bude schopen mobilizovat potřebné zdroje na ekologickou a digitální transformaci.

1.8 EHSV sdílí obavu Evropského parlamentu, že Komise nevypracovala metodiku, jež by pokryla kumulativní dopad následných návrhů na konkurenceschopnost, a vyzývá k zapracování testu konkurenceschopnosti do legislativních balíčků a pracovního programu Komise celkově.

1.9 EHSV se domnívá, že zastoupení zúčastněných stran v posouzeních dopadů je nedostatečné a že proces i praktické výsledky těchto konzultací odrazují od účasti.

1.10 EHSV vybízí k posílení systémového sběru, monitorování a vyhodnocování kritických údajů v zájmu poskytování vhodných podkladů pro hodnocení iniciativ ex post. Žádá též větší podporu účasti zúčastněných stran na budoucích konzultacích, a to lepší komunikací o tom, jak se jejich postoje promítnou do posouzení dopadu.

1.11 Evropská komise by měla vyjasnit metody, jež zvolila s cílem zachovat v dlouhodobém horizontu specifické cíle, kvalitu a odpovědnost hodnocení ex ante i ex post.

2. **Souvislosti**

2.1 Evropská unie se nachází v procesu hluboké transformace svého hospodářství a průmyslu, aby si udržela konkurenceschopnost a zajistila růst a prosperitu, pro něž má zásadní význam dobře fungující a zdravý finanční systém.

2.2 5. dubna 2022 Evropská rada poukázala na nutnost zajistit silný, konkurenceschopný a odolný evropský finanční sektor EU (banky, pojišťovny a správci aktiv), který slouží reálné ekonomice a zabraňuje rizikům plynoucím z nadměrné závislosti na finančních institucích a infrastrukturách třetích zemí ([1]).

2.3 Bankovní unie a unie kapitálových trhů zůstávají neúplné. Finanční trhy EU zůstávají roztříštěné a dohled ze strany příslušných vnitrostátních orgánů není v rámci EU dostatečně harmonizován. Všechny tyto faktory brání rozvoji integrovaného kapitálového trhu v EU ([2]).

2.4 Stabilní a odolné banky umožňují růst. Poskytují přístup k financování, zpracovávají platby a usnadňují spoření. V eurozóně zabezpečují vklady v hodnotě 23 bilionů EUR ([3]), v roce 2021 zpracovaly 114 miliard bezhotovostních plateb ([4]), mají zásadní podíl na boji proti financování terorismu a praní peněz, poskytují 70 % úvěrů ([5]) a zaměstnávají 2,2 milionu osob ([6]).

([1]) Tisková zpráva Rady, 5. dubna 2022 (https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/04/05/council-adopts-conclusions-on-strategic-autonomy-of-the-european-economic-and-financial-sector/).
([2]) „A Capital Market Union for Europe: Why It's Needed and How to Get There" (Unie kapitálových trhů pro Evropu: Proč je potřebná a jak jí dosáhnout), MMF, 2019.
([3]) Zdroj: Evropská bankovní federace, 2020.
([4]) Zdroj: Evropská centrální banka.
([5]) Financing the Europe of Tomorrow (Financování Evropy zítřka), Evropská bankovní federace, 2020.
([6]) EBF Facts & Figures 2021 – Banking in Europe (Fakta a čísla EBF 2021 – Bankovnictví v Evropě), Evropská bankovní federace, 2020.

2.5 Bankovní sektor EU však není tak výkonný jako bankovní sektory v jiných velkých ekonomikách, například v USA. Od celosvětové finanční krize činila návratnost vlastního kapitálu v EU v průměru 4,3 % oproti 7,1 % v USA ([7]). V roce 2022 měla největší banka Spojených států tržní kapitalizaci vyšší než deset největších bank eurozóny dohromady (462 miliard eur vs. 468 miliard eur), což je horší výsledek než v roce 2008 ([8]). Evropské banky ztratily pozici na mezinárodní scéně, zejména v obchodních segmentech, jako jsou fúze a akvizice, kde tržní podíl pěti největších bank v EU v roce 2022 činil 12 % (proti 25 % v roce 2010) ([9]), a obecně v investičním bankovnictví, kde banky se sídlem v USA zvýšily svůj tržní podíl v EU ze 44 % v roce 2007 na 58 % v roce 2022 ([10]).

2.6 Nedostatečnou výkonnost evropských bank lze vysvětlit několika faktory. Celosvětová finanční krize a krize státního dluhu omezily fiskální kapacitu členských států, zatímco fiskální prostor USA umožnil rychlejší stabilizaci a oživení bankovního sektoru ([11]). Expanzivní měnová politika v eurozóně snížila čisté úrokové rozpětí a ziskovost úvěrové činnosti. Kromě toho finanční sektor EU znevýhodňuje také nadměrná kapacita, roztříštěnost trhu a méně rozvinuté kapitálové trhy ([12]).

2.7 Od celosvětové finanční krize byly učiněny významné kroky k posílení regulačního rámce EU pro bankovní sektor na základě standardů Basel III. Zavedeny byly též další iniciativy a opatření, jako např. rámec pro oživení nebo řešení problémů bank v úpadku, s cílem aktualizovat dohled po vytvoření jednotného mechanismu dohledu.

2.8 Evropská komise rovněž hodnotí a zdokonaluje stávající právní předpisy. V rámci iniciativy zaměřené na zlepšování právní úpravy, a konkrétněji Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT), se snaží zajistit, aby politika EU byla založená na důkazech, zjednodušit a zkvalitnit právní předpisy EU a zapojit zúčastněné strany. ([13]) Program REFIT je součástí této iniciativy. V této misi Komisi napomáhá platforma Fit pro budoucnost složená se zúčastněných stran, které předkládají stanoviska, jež Evropská komise později zohledňuje ve svých návrzích. EHSV je zastoupen ve skupině zúčastněných stran této platformy.

2.9 Od 1. března 2023 se ve všech posouzeních dopadů provádí test konkurenceschopnosti, který posiluje iniciativu zaměřenou na zlepšování právní úpravy a zahrnuje čtyři rozměry, a to fungování trhu a způsob, jakým pracuje z hlediska nákladů a tvorby cen, konkrétní dopad na malé a střední podniky, dopad na mezinárodní konkurenceschopnost a dopad na schopnost inovovat.

2.10 Evropský parlament provádí úvodní hodnocení a hodnocení provádění. Při úvodním hodnocení jsou analyzovány silné a slabé stránky posouzení dopadů provedených Evropskou komisí na technické úrovni. Hodnocení provádění poskytuje parlamentním výborům přehled o provádění právního předpisu, který je součástí pracovního programu Komise. ([14])

3. **Obecné připomínky**

3.1 EHSV vítá rozhodnutí Evropské komise zavést do všech budoucích politik a legislativních návrhů EU test konkurenceschopnosti, jak Komise oznámila na trojstranné sociální vrcholné schůzce. Souhlasí rovněž s cílem dosáhnout strategické autonomie, schopnosti EU prosazovat své zájmy bez přílišné závislosti na cizích státech ([15]). Test konkurenceschopnosti by měl posoudit možný dopad navrženého předpisu, tzn. ex ante, a jeho efektivitu, tedy ex post. Měl by vzít v potaz aspekty udržitelnosti, které umožní ekologickou a digitální transformaci, a posoudit dopad na inovace.

([7]) A decade after the global financial crisis: What has (and hasn't) changed? (Deset let od světové finanční krize: Co se změnilo (a co ne)?, McKinsey Global Institute, 2018.

([8]) Banks Daily (https://banksdaily.com/topbanks/Europe/market-cap-2023.html) a National champions now dominate in banking (Bankovnictví nyní dominují vnitrostátní šampióni), Financial Times, 2023.

([9]) European bank M&A activity crashes to 5-year low in 2022 (Bankovní fúze a akvizice v Evropě za rok 2022 na 5letém minimu), S&P Global Market Intelligence.

([10]) Investment Banking in Europe: where we are and where we are going. Implications for firms, financial institutions and regulators (Investiční bankovnictví v Evropě: kde stojíme a kam směřujeme. Důsledky pro podniky, finanční instituce a regulační orgány), Caselli et al, Bocconi University, 2020.

([11]) Without the quick and massive policy response, the Great Recession might still plague the United States, (Bez rychlé a rozsáhlé politické reakce může velká recese dále sužovat Spojené státy, *Finance & Development*, prosinec 2010, svazek 47, č. 4.

([12]) Understanding the profitability gap between euro area and US global systemically important banks (Vysvětlení rozdílu v ziskovosti mezi systémově významnými bankami eurozóny a Spojených států), ECB Occasional Paper Series, 2023.

([13]) Zlepšování právní úpravy: Proč a jak, Evropská komise.

([14]) Viz například hodnocení provádění balíčku opatření proti praní peněz 2021, Evropský parlament.

([15]) EU Strategic Autonomy 2013-2023 (Strategická autonomie EU 2013–2023), Evropský parlament.

3.2 EHSV se domnívá, že je důležité, aby byl test konkurenceschopnosti co nejkomplexnější a bral v úvahu dopady na podniky a dodavatelské řetězce, na zaměstnanost a pracovní podmínky a také jejich následné makroekonomické dopady. Důkladný test konkurenceschopnosti u všech nových iniciativ by měl sloužit jako kontrolní opatření k zajištění toho, aby návrhy podporovaly vyšší konkurenceschopnost, vytváření pracovních míst a udržitelný růst. EHSV podotýká, že testy konkurenceschopnosti ve finančním sektoru musí plně respektovat mezinárodní normy a povinnosti, jako je rámec Basel III.

3.3 V zájmu dosažení silnější Evropy bude i nadále klíčovou hnací silou hospodářského růstu celosvětový obchod a přístup k finančním službám. Evropské banky přispívají k úspěchu Evropy tím, že umožňují rozšiřování evropských podniků nebo pomáhají zahraničním společnostem působit v Evropě. Přeshraniční přístup na trh a efektivnost trhu jsou klíčovými prvky celosvětového obchodu a prosperujících ekonomik.

3.4 Zároveň je třeba zajistit stabilní, rozmanitý, odolný a konkurenceschopný bankovní systém a větší autonomii ve stěžejních segmentech, jako je investiční bankovnictví. Finanční sektor EU znevýhodňují strukturální faktory, jako je nadměrná kapacita, roztříštěnost trhu a méně rozvinuté kapitálové trhy. Hodnotové řetězce bankovního sektoru v EU jsou mnohem méně integrované než v USA, a banky EU tak čelí většímu konkurenčnímu tlaku a mají omezenější potenciál využívat úspor z rozsahu.

3.5 EHSV podotýká, že integrace kapitálových trhů v EU je dosud v plenkách. Následkem brexitu přišla EU o 30 % svého objemu trhu ([16]). Kapitálové trhy EU jsou menší než v USA, s podílem na globálním trhu 13 % proti 45 % ([17]). I když unie kapitálových trhů vedla ke vzniku důležitých politických iniciativ, přetrvávají výrazné překážky, jako nedostatečná harmonizace zdanění a insolvenčních režimů.

3.6 Při posuzování dopadů a hodnocení politik EU ex post by se měl brát v úvahu dopad na činnost finančních institucí EU působících ve třetích zemích, aby uložené požadavky nevytvářely nerovné podmínky ve srovnání s místními konkurenty.

3.7 Evropská finanční autonomie, tedy schopnost finančních subjektů EU účinně a účelně podporovat reálnou ekonomiku EU, je nedostatečná a lze ji zlepšit. Evropské finanční trhy jsou stále z velké části rozděleny podle hranic jednotlivých států a střadatelé a investoři jsou do značné míry závislí na vnitrostátních bankovních systémech. Účinné evropské služby podnikového a investičního bankovnictví, jako je vydávání dluhopisů a kapitálové emise nebo strukturované financování, jsou důležité vzhledem k riziku, že zámořské banky v případě otřesů na trhu ukončí svou evropskou činnost, a ohrozí tak přístup podniků k životně důležitým zdrojům.

3.8 Rozmanitost bankovního sektoru EU, jenž je tvořen bankami různých velikostí, různými vlastnickými strukturami a různými obchodními modely, je odrazem rozmanitosti trhu, jemuž slouží a k jehož odolnosti značně přispívá. Zachování rovných podmínek pro všechny účastníky trhu na domácím trhu patří ke stěžejním principům práva EU a je nezbytným předpokladem zachování konkurenceschopnosti bank EU na domácí půdě i v zahraničí.

3.9 Nedostatečná konkurenceschopnost finančního sektoru EU má vážný dopad na naše banky a může mít ve střednědobém a dlouhodobém horizontu negativní důsledky. EHSV chápe, že aby byl bankovní sektor dlouhodobě udržitelný, potřebuje – stejně jako kterékoli jiné odvětví – dosáhnout určité minimální úrovně ziskovosti. Bankovní zisky jsou důležitým zdrojem kapitálu, jenž pak určuje úvěrovou kapacitu a schopnost rozdělovat výnosy investorům. To je obzvláště důležité v době, kdy je zapotřebí značné množství finančních prostředků k dosažení ekologické a digitální transformace.

3.10 Dostupnost soukromého a bankovního financování bude mít zásadní význam pro podporu budoucích politických iniciativ na posílení evropského hospodářství. Evropská komise odhaduje, že k financování jejích cílů v oblasti dekarbonizace do roku 2030 je nyní zapotřebí 360 miliard EUR dodatečných ročních investic ([18]). Vzhledem k tomu, že většina finančních prostředků plynoucích do podnikatelské činnosti pochází z bank a že kapitálové trhy jsou z velké části nedostatečně rozvinuté a je zde rozsáhlý segment malých a středních podniků, budou banky ve značné, nebo dokonce převážné míře podílet na financování ekologické a digitální transformace v EU. S ohledem na potřebu masivních investic, které bude čelit v nadcházejících desetiletích, musí EU pokračovat v budování unie kapitálových trhů a vytvořit atraktivní celoevropskou nabídku pro soukromé investice domácích subjektů z EU. V rámci hodnocení *politik EU ex post* by se měly vyhodnotit dopady na investice, a to vždy na základě dostupných údajů.

([16]) Implications of Brexit for the EU financial landscape, Financial Integration and Structure in the Euro Area (Dopady brexitu na finanční prostředí EU, finanční integraci a strukturu v eurozóně), ECB, 2020.

([17]) What do EU capital markets look like on the other side of Brexit? (Jak vypadají kapitálové trhy EU na druhé straně Brexitu?) New Financial, 2020.

([18]) SWD(2020) 176 final.

3.11 EHSV bere na vědomí náročné ekonomické prostředí a navrhuje, aby se budoucí politiky zaměřily na růst a konkurenceschopnost bez snížení úrovně ochrany spotřebitele a stability finančního trhu, jež musejí zůstat klíčovými politickými prioritami.

3.12 V souladu se stanoviskem EHSV *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky* ([19]) EHSV souhlasí s Evropským účetním dvorem, který konstatoval, že sekuritizační právní předpisy v praxi nepomohly bankám zvýšit schopnost poskytovat úvěry, zejména pro malé a střední podniky ([20]).

3.13 EHSV konstatuje, že všechno dosavadní úsilí o vytvoření unie kapitálových trhů bylo i přes dosažený pokrok prozatím úspěšné pouze částečně. Nedávné události včetně zhroucení banky Crédit Suisse ukazují, že je třeba učinit více v mezinárodním měřítku i na úrovni EU pro dosažení politických cílů formulovaných po celosvětové finanční krizi. EHSV uznává, že nezbytným předpokladem růstu a konkurenceschopnosti je finanční stabilita, jelikož brání pohlcení veřejného i soukromého kapitálu na záchranu krachujících bank rekapitalizací z vnějších zdrojů a chrání též ekonomiku obecně před souvisejícím narušením a vedlejšími škodami.

4. **Konkrétní připomínky**

4.1 EHSV podporuje nový test konkurenceschopnosti právních předpisů EU. Tento test konkurenceschopnosti bude zahrnovat čtyři rozměry: fungování trhu a způsob, jakým pracuje z hlediska tvorby cen a nákladů, konkrétní dopad na malé a střední podniky, dopad na mezinárodní konkurenceschopnost a dopad na schopnost inovovat. Ačkoli jsou tyto čtyři prvky relevantní pro všechny legislativní návrhy včetně těch, které se týkají finančního sektoru, EHSV podporuje spárování těchto rozměrů s prvky specifickými pro finanční sektor.

4.1.1 Rozměr týkající se fungování trhu by se mohl zaměřit na prvky související se zachováním rovných podmínek v EU, díky nimž se banky, které působí v několika jurisdikcích EU, budou moci účastnit spravedlivé hospodářské soutěže s domácími bankami na všech svých cílových trzích, a opačně. Konkurenceschopnost je důležitá i pro mezinárodní banky působící ve třetích zemích v soutěži s místními aktéry. Kromě toho by prvek rovných podmínek měl zajistit, aby banky EU byly schopny účinně konkurovat novým subjektům na trhu, jako jsou velké technologické společnosti. Ačkoli je dosahováno pokroku v souvislosti s nařízením o digitálních trzích ([21]) a probíhající revizí směrnice o platebních službách (PSD2) ([22]), EHSV doporučuje, aby Evropská komise určila oblasti, v nichž je třeba přijmout další regulační opatření, aby se na všechny subjekty poskytující stejné služby vztahovala stejná regulace a dohled. Součástí oblasti pokryté rozměrem fungování trhu by v neposlední řadě měly být též prvky stability finančního trhu. V rámci tohoto rozměru by test konkurenceschopnosti měl zkoumat, zda navržený předpis přispívá ke stabilitě finančního trhu jak v EU, tak globálně.

4.1.2 Z hlediska finanční regulace spadají pod rozměr „dopad na malé a střední podniky“ prvky související s přístupem k financování. Analýzy tohoto rozměru by mohly vycházet ze stávajících zdrojů, jako je kromě jiných pololetní průzkum ECB týkající se přístupu podniků k financování (SAFE). EHSV doporučuje Evropské komisi, aby určila oblasti, kde by další regulační opatření snížila náklady na obsluhu (např. zvýšení dostupnosti údajů o malých a středních podnicích, homogenizace insolvenčního režimu). V této souvislosti EHSV poukazuje na nutnost provádět test malých a středních podniků systematicky a konsistentně.

4.1.3 Rozmanitost bankovního sektoru EU, jak z hlediska velikosti, tak z hlediska obchodních modelů, přispívá k jeho odolnosti a inovačnímu potenciálu. EHSV se proto domnívá, že žádné politické iniciativy zaměřené na zlepšení konkurenceschopnosti bankovního sektoru EU nesmí ztrácet ze zřetele nutnost zachovat „rovné podmínky“ na domácím bankovním trhu EU a musí zajistit, aby banky všech velikostí byly schopny soutěžit na svých příslušných trzích za rovných podmínek. Z toho plyne nutnost proporcionálního přístupu k regulaci, při němž nebudou ohroženy náležité kapitálové požadavky a zároveň bude zajištěno, že bude sektor trvale pod pečlivým dohledem jednotného mechanismu dohledu. EHSV dále podporuje mezinárodní snahy dosáhnout vyšší míry harmonizace pomocí jednodušších a efektivnějších opatření v oblasti regulace a dohledu, díky níž by pro účastníky trhy bylo jednodušší a nákladově efektivnější splňovat regulační očekávání a výsledkem by byl též větší soulad s širšími politickými opatřeními.

4.1.4 Závěrem pak, pokud jde o rozměr „schopnost inovovat“, doporučuje EHSV určit soubor ukazatelů, pomocí nichž by se posuzoval stupeň digitalizace a hloubka financování. Možnými příklady těchto ukazatelů jsou přeshraniční úvěry, přeshraniční primární veřejné nabídky akcií, objem přeshraničních investic a procentní podíl kapitálového financování získaného z kapitálových trhů.

([19]) Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20.
([20]) Zvláštní zpráva č. 25/2020: Unie kapitálových trhů – pomalý rozjezd na cestě k ambicióznímu cíli, Evropský účetní dvůr, 2020.
([21]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích) (Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1).
([22]) COM(2023) final.

4.2 EHSV vyjadřuje politování nad skutečností, že Komise nevypracovala metodiku posuzování kumulativního dopadu politických opatření na konkurenceschopnost EU, a vyzývá Evropskou komisi k zapracování testu konkurenceschopnosti nejen do jednotlivých legislativních návrhů EU, nýbrž také do legislativních balíčků a pracovního programu Komise celkově.

4.3 EHSV konstatuje, že test konkurenceschopnosti je součástí rámce pro zlepšování právní úpravy, a žádá o přístup k novému souboru hodnocení nové navrhované právní úpravy ex ante a ex post. Součástí analýzy by mělo být zejména to, jak úspěšně soutěží podniky z EU s podniky z celého světa, jak podniky z EU působí v zemích mimo EU ve srovnání s místními konkurenty, jak se finanční trhy v Evropě stávají integrovanějšími a schopnějšími přilákat podniky a investice z celého světa a jak finanční sektor podporuje růst tím, že uspokojuje potřeby širší evropské ekonomiky.

4.4 EHSV přihlíží k doporučením zprávy Oddělení pro předběžné posuzování dopadů (IMPA) výzkumné služby Evropského parlamentu (EPRS) týkající se metodiky Komise pro posuzování dopadů ([23]). Statistické údaje shromážděné oddělením IMPA ukazují, že 29 % hodnocených posouzení dopadů zveřejněných v období od července 2015 do prosince 2018 bylo shledáno jako „špatné“, a plyne z nich potřeba důkladnějšího posouzení sociálních a environmentálních dopadů i konzistentnější analýzy dopadů na konkurenceschopnost malých a středních podniků.

4.5 Jeden z bodů vznesených oddělením IMPA se týká nedostatečného zastoupení zúčastněných stran. EHSV souhlasí s názorem, že špatné znázornění toho, jak se názory zúčastněných stran promítly do posouzení dopadů, by je mohlo odradit od účasti na budoucích konzultací, což by bylo v rozporu s budoucím cílem podporovat konzultace na všech úrovních správy.

4.6 EHSV vybízí k systémovému sběru, monitorování a vyhodnocování kritických údajů v zájmu poskytování vhodných podkladů pro hodnocení iniciativ *ex post*. Komise by měla vyjasnit metody, jež zvolila s cílem zachovat v dlouhodobém horizontu specifické cíle, kvalitu a odpovědnost hodnocení *ex ante* i *ex post*.

4.7 Ačkoli mandáty jednotného mechanismu dohledu a dalších příslušných orgánů bankovního dohledu jsou jednoznačně zaměřeny na cenovou a finanční stabilitu, je třeba, aby byl v politickém programu orgánů EU a při navrhování a provádění analýz a hodnocení náležitě zohledňován makroekonomický dopad finančních právních předpisů a jejich soulad s širšími cíli hospodářské politiky.

4.8 EHSV nadále důrazně podporuje ta opatření unie kapitálových trhů, která posilují finanční stabilitu a integraci EU, i dohled jednotného mechanismu dohledu nad významnými finančními subjekty eurozóny nebo skupinami subjektů, které jsou těsně provázány. EHSV podotýká, že mezi vážné strukturální překážky ziskovosti odvětví a rizika ohrožující finanční stabilitu patří otázka nadměrné kapacity. Jak zdůraznila ECB i Evropská rada pro systémová rizika, konsolidace není jediným řešením nadměrné kapacity: je třeba umožnit bankám s nízkou výkonností odchod z trhu bezpečnou a řádnou cestou (pomocí insolvence nebo řešení v krizové situaci) bez politických zásahů.

V Bruselu dne 13. prosince 2023.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru

Oliver RÖPKE

([23]) Appraising the quality of the European Commission's impact assessments (Hodnocení kvality posouzení dopadů provedených Evropskou komisí), studie, EPRS, 2019.